

25.3 Regler för färdtjänsten i Blekinge

Fastställda 2002-06-06 av styrelsen för Blekingetrafiken AB

Senaste ändring förtydligande av punkt 2 Rätt att ta med sig ledsagare i buss- och tågtrafiken

1. Vad är färdtjänst?

Den allmänna kollektivtrafiken, som buss och tåg, skall så långt möjligt anpassas så att den kan användas av så många som möjligt. Det finns ändå personer som av olika skäl inte kan åka med tåg eller buss. För dessa finns *färdtjänst* som är en särskilt anpassad del av kollektivtrafiken.

Transporten i färdtjänsten omfattar:

- vägen från avresepunkten (räknad från port, tomtgräns eller motsvarande) till fordonet
- transporten i fordonet
- vägen från fordonet till målpunkten (räknad till port, tomtgräns eller motsvarande).

Färdtjänsten utförs i Blekinge inom en trafikform som kallas *Närtrafiken*. Förutom färdtjänst omfattar Närtrafiken sjukresor och Öppen Närtrafik.

2. Vem får färdtjänst?

För att kunna beviljas tillstånd till färdtjänst i Blekinge måste man vara folkbokförd i länet. Man skall ha ett funktionshinder som innebär att man har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer. Funktionshindret får inte vara tillfälligt utan det skall beräknas bestå i minst tre månader. Om funktionshindrets varaktighet beräknas överstiga tre månader men ändå till sin art och karaktär bedöms vara tillfälligt görs en individuell prövning. Man kan inte få färdtjänst bara för att allmänna kommunikationer saknas.

Mindre barn (yngre än 10 år) kan beviljas färdtjänst om barnet på grund av funktionshinder inte tillsammans med vuxen kan resa med allmänna kommunikationer. Barnet ska vid färdtjänstresa åtföljas av en ledsagare. Barn som fyllt 10 år bedöms utifrån hur de klarar resa med allmänna kommunikationer på egen hand med hänsyn taget till dess ålder.

Att man fått färdtjänst är inget hinder för att åka med den allmänna kollektivtrafiken om man själv känner att ens aktuella hälsotillstånd medger detta. I Blekingetrafikens buss- och tågtrafik åker färdtjänstresenär till särskild taxa (*oktober 2005: 10 kr/zon*) om färdtjänstkortet (se avsnitt 6) visas för föraren. Färdtjänstresenär får i buss- och tågtrafiken utan kostnad ta med sig en ledsagare som kan hjälpa till under resan. Detta gäller oavsett om resenären betalar kontant, med rabattkort eller åker på Blekingetrafikens periodkort.

3. Hur ansöker man om färdtjänst?

Ansökan om färdtjänst lämnas till Blekingetrafiken. Ansökan skall vara skriftlig och på en särskild blankett som skall undertecknas av den sökande. Blanketten och närmare

information får man av en färdtjänsthandläggare. Blanketten kan också skrivas ut direkt från Blekingetrafikens hemsida. Har man svårt att själv fylla i ansökningsblanketten får man hjälp av en handläggare.

4. Hur behandlas ansökan?

När Blekingetrafiken fått in ansökan görs en utredning av en handläggare. Vid utredningen kan handläggaren som stöd för sin bedömning begära att behovet av färdtjänst skall styrkas med t ex medicinskt utlåtande eller genom ett utlåtande av särskild läkare som är utsedd av Blekingetrafiken. Oftast vill handläggaren också träffa den som ansöker om färdtjänst.

Efter utredningen fattas beslut om färdtjänst skall beviljas, normalt inom fyra veckor efter inlämnad ansökan. Bifalls ansökan så framgår av beslutet vilka villkor som gäller för tillståndet och under vilken tid tillståndet gäller.

Får man avslag på ansökan om färdtjänst kan man överklaga beslutet hos Länsrätten. Hur man överklagar framgår av beslutet. Om man behöver hjälp med att skriva, kan handläggarna hjälpa till med att skriva ner det man vill ha sagt i sitt överklagande.

Om man vill förnya sitt tillstånd när detta gått ut måste man göra en ny ansökan. En påminnelse, tillsammans med en ny ansökningsblankett, skickas ut ca sex veckor innan giltigheten går ut. Som färdtjänstresenär måste man dock ändå själv bevaka när tillståndet går ut och se till att en ny ansökan görs i god tid.

5. Behovsanpassade färdtjänstillstånd

Färdtjänsten skall så långt möjligt anpassas till varje persons behov. Följande legitimeringsnivåer används för färdtjänstillståndet:

5.1 Färdtjänst med allmän transportservice

5.2 Färdtjänst med tilläggservice

5.1 Färdtjänst med allmän transportservice

Färdtjänstillståndet innebär en rätt att använda färdtjänsten med den allmänna transportservice som gäller.

Den som har färdtjänstillstånd får dessutom – utan särskild prövning – ta med en *ledsagare* som stöd under resan. Den färdtjänstberättigade avgör således själv om denne önskar ta med sig en ledsagare som stöd vid varje enskilt restillfälle.

Ledsagare är en person som inte reser av eget intresse utan är med endast för att hjälpa den som har färdtjänst att genomföra resan. Ledsagaren - som åker gratis – måste stiga på och av på samma plats som färdtjänstresenären. Den som själv har färdtjänst kan inte vara ledsagare.

Om man har behov av ledsagare men inte har någon att ta med sig på resan kan färdtjänsthandläggaren förmedla kontakten mellan färdtjänstresenären och kommunens biståndshandläggare.

Undantagsvis kan Blekingetrafiken ställa krav på att ledsagare skall finnas för att få rätt att resa.

Allmän transportservice

Den hjälp som ges av chauffören, allmän transportservice, är beroende av om man har med sig ledsagare eller inte på *den aktuella resan*.

Den allmänna transportservice som ges av föraren är följande:

Hjälp under resan	Allmän transportservice	
	<i>Resa med ledsagare</i>	<i>Resa utan ledsagare</i>
Hjälp i och ur fordonet	X	X
Hjälp med handbagage och hjälpmedel i och ur fordonet (rollator, kryckor etc)	X	X
Hjälp till/från tomtgräns, port, affärsentré eller motsvarande	-	X
Hjälp med handbagage och hjälpmedel till/från tomtgräns, port, affärsentré eller motsvarande	-	X
Hjälp till/från lasarettets huvudentré resp. sjukvårdsinstitutions väntrum eller motsvarande	X	X
Hjälp med säkerhetsbälte (vid behov)	X	X
Hjälp vid byte av transportmedel	-	X

5.2 Färdtjänst med tilläggservice

Har man behov av hjälp utöver vad som omfattas av den allmänna transportservicen kan man beviljas tilläggservice. Tilläggservicen beviljas normalt för samma tid som färdtjänsttillståndet, men kan också beviljas för korta, tillfälliga behov.

Följande former av tilläggservice finns:

- A. *Särskild chaufförsservice*
- B. *Bärhjälp*
- C. *Ensamåkning*
- D. *Extra utrymme*
- E. *Begränsad omvägstitid*
- F. *Annan särskilt anpassad tilläggservice*

A Särskild chaufförsservice

Den särskilda chaufförsservicen innebär normalt att resenären blir hämtad vid dörren till sin bostad (eller motsvarande) och följd till dörren vid resmålet. Rätten till särskild chaufförsservice gäller inte vid resor som görs med stöd av ledsagare.

Avgörande för bedömningen av rätten till särskild chaufförsservice är om den färdtjänstberättigade har behov av särskilt stöd för att kunna genomföra sin egen resa. Man kan således inte erhålla särskild chaufförsservice för andra behov än stöd och hjälp som erfordras för själva persontransporten. Man kan

t ex inte få särskild chaufförsservice för att bära bagage, utan den servicen är begränsad till vad som ges inom den allmänna transportservicen (se avsnitt 5.1).

B Bärhjälp

Behöver man bäras till/från transporten kan man få rätt till bärhjälp. Vid hemadressen beviljas bärhjälp normalt inte som en permanent lösning utan endast temporärt, maximalt 6 månader, i avvaktan på annan bostad, bostadsanpassning eller dylikt. Beställningscentralen kan bevilja tillfällig bärhjälp vid en besöksadress.

Bärhjälp beviljas inte om det är förenat med extrema svårigheter att utföra tjänsten eller oacceptabla risker för resenär eller chaufför.

C Ensamåkning

För den som har mycket speciella skäl kan ensamåkning beviljas.

D Extra utrymme

Om man av någon anledning har behov av större utrymme än vad som är normalt.

E Begränsad omvägstid

Om det finns särskilda skäl kan omvägstiden för resan begränsas i förhållande till det normala (se avsnitt 7).

F Annan särskilt anpassad tilläggservice

Med hänsyn till varje persons individuella behov, kan undantagsvis uppkomma behov av andra former av särskilt anpassad service under färdtjänstresan.

Behöver man hjälp utöver vad som omfattas av tilläggservicen ingår inte detta i färdtjänsten. Hjälpbehovet är då normalt en uppgift för hemortskommunen. Blekinge-Trafikens handläggare kan hjälpa till i kontakterna med kommunen.

6. Färdtjänstkortet – legitimation för färdtjänstresa

I samband med att ett tillstånd till färdtjänst beviljas skickas ett *färdtjänstkort* ut. Färdtjänstkortet är personligt och får inte användas av någon annan. Kortet är en legitimation som man måste ha för att resa i färdtjänsten och skall således alltid uppvisas för föraren. Om färdtjänstkortet saknas kostar resan dubbelt så mycket som normalt.

Om föraren begär det skall fotolegitimation kunna visas som komplement till färdtjänstkortet, detta gäller även minderårig person som reser ensam. För minderårig som reser i sällskap av ledsagare gäller att ledsagaren ska kunna legitimera sig och intyga resenärens identitet om resenären inte själv har godkänd legitimation.

Om man förlorar färdtjänstkortet skall detta anmälas så snart som möjligt till Blekingetrafiken. Man får då ett nytt kort.

För färdtjänstkortet utgår en avgift på 75 kronor.

7. Var och hur får man resa?

Resor kan göras i hela Blekinge. Dessutom får man resa högst 50 km från bostaden (folkbokföringsplatsen) in i ett grannlän. Man får resa så ofta man önskar om inget annat framgår av beslutet. Man får inte göra uppehåll under en resa. Fortsatt färd efter avbrott betraktas som ny resa.

Resorna samordnas, vilket innebär att man måste acceptera att dessa, precis som i den allmänna kollektivtrafiken, utförs genom samåkning med andra resenärer. Man får räkna med avvikelser vad gäller resväg och restider, ungefär dubbla restiden jämfört med en direktresa (*omvägstiden*). Korta resor får dock ta upp till ca 30 minuter.

Vid den restid man fått av beställningscentralen (se avsnitt 9) skall man vara klar att resa. Eftersom tiden är beroende av andra resenärer, trafiksituation och väglag etc. kan tiden som ges inte vara exakt. Man måste räkna med att tiden under normala förhållanden kan förskjutas med upp till 15 minuter. Chauffören kan ibland också komma lite tidigare än den tid som angetts. Då har man ingen skyldighet att vara klar, men om man är färdig är det naturligtvis bra om man ger sig tillkänna. Chauffören väntar i högst fem minuter efter den tid som beställningscentralen lämnat. Om ingen resenär kommit får han då köra vidare, för att inte försenas till nästa resenär.

Man får – förutom ev. ledsagare (se avsnitt 5.1) – i mån av plats i fordonet ta med sig de personer man önskar på resan (*medresenärer*). Dessa måste dock stiga på och av på samma plats som den som har färdtjänst.

Man får ta med sig normalt bagage. Som normalt bagage räknas två väskor eller motsvarande/per resenär. Därutöver får handikapphjälpmedel som erfordras för resan medföras.

8. När får man resa?

Man får resa i färdtjänsten under följande tider:

<i>Dag</i>	<i>Restid, kl.</i>
Helgfri måndag – torsdag	05.00 – 24.00
Helgfri fredag	05.00 – 02.00
Helgfri lördag (samt jul-, nyårs- och midsommarafton)	05.00 – 02.00
Sön- och helgdag	05.00 – 24.00

9. Hur beställer man sin resa?

Man beställer alltid resan hos Blekingetrafikens beställningscentral, tel 165 00 (man behöver inte använda riktnummer inom länet).

Beställningscentralen är öppen på följande tider:

<i>Dag</i>	<i>Öppettid, kl.</i>
Vardagar	06.00 – 21.00
Lördag, sön- och helgdag	08.00 – 21.00

Ska man göra en resa utanför beställningscentralens öppettider måste denna beställas när beställningscentralen är öppen.

När man beställer en resa skall beställningscentralen få de uppgifter som krävs för planeringen av resan (namn, personnummer, ledsagare, medresenär etc).

Man skall beställa i så god tid som möjligt före den önskade resan. Den önskade restiden kan normalt komma att förskjutas plus/minus en timme. I samband med beställningen av resan får man därför av beställningscentralen den beräknade tiden för avresan.

Fordonen kan ibland vara upptagna och då måste beställningscentralen lämna en tid som innebär större avvikelse än normalt från den önskade restiden. I värsta fall är alla fordon upptagna under så lång tid att det inte är möjligt att erbjuda någon resa som passar. Om man har en tid att passa är det därför särskilt viktigt att man beställer i mycket god tid.

Om resenären underlåter att avboka en resa eller avbokar den senare än en timme före avtalad tid, debiteras resenären med 100 kronor.

10. Vad kostar resan?

Varje kommun är indelad i två zoner, en tätortszon och en landsbygdszon. För varje zon som ingår i resan utgår en zonavgift. Antalet zoner beräknas efter hur många zoner som passeras vid en normal direktresa. Antalet zoner är som mest två vid en resa inom en kommun respektive fyra vid en resa mellan två grannkommuner. Oavsett hur lång resan är betalar man för högst sex zoner. Man behöver aldrig betala dricks till föraren.

Vid resa utanför länet tillämpas en zonindelning motsvarande den som används inom Blekinge (två zoner i varje kommun).

Avgifter för resor (gäller 2007-01-01):

<i>Tidpunkt för resans påbörjande</i>	<i>Avgift per zon</i>			<i>Ledsagare</i>
	<i>Färdtjänstresenär och medresenär</i>			
	<i>- 7 år*</i>	<i>7 - 19 år**</i>	<i>19 - år</i>	
Kl 05.00 – 24.00	Gratis	15:-	20:-	Gratis
Kl 24.00 – 02.00	Gratis	25:-	30:-	Gratis

* Till den dag barnet fyller 7. Gäller barn som reser med annan betalande resenär.

** Till den dag barnet fyller 19. Gäller också barn under 7 år som reser utan annan betalande resenär.

Man kan alltid få uppgift om vad resan kommer att kosta av beställningscentralen.

Avgiften för resan skall betalas i samband med påstigning.

11. Arbets- och studieresor

Den som har färdtjänst och som är yrkesverksam eller studerar kan köpa månadskort. Kostnaden för månadskortet följer Blekingetrafikens periodkort för busstrafiken. Månadskortet gäller i färdtjänsten mellan bostad och arbetsplats/skola. Med månadskortet får man också åka med Blekingetrafikens busstrafik inom de aktuella zonerna. Färdtjänstresenär med månadskort får utan avgift ta med sig en ledsagare som kan hjälpa till under bussresan.

Ansökan om att få köpa månadskort görs hos Blekingetrafiken minst 14 dagar före aktuell månad. Efter det att man fått månadskort betalar man för detta tills att kortet returneras till Blekingetrafiken. Vid semester, ferier eller motsvarande skall uppehållet av arbetsresorna vara minst fyra sammanhängande veckor för att man skall slippa betala månadsavgiften och uppehållet skall också anmälas till Blekingetrafiken.

12. Övriga bestämmelser

Bilsäkerhetsutrustning för barn

Vid resa med barn som inte kan använda bälteskudde skall vårdnadshavaren ha med sig ev. särskild säkerhetsutrustning för barnet, som barnstol. Bälteskudde tillhandahålls i fordonen.

Hundar och övriga sällskapsdjur

Ledar- eller servicehund får medföras. Andra hundar liksom sällskapsdjur skall under resan förvaras i väska, bur, korg, låda etc.

Tillfällig vistelse/boende i annan kommun

Vid tillfällig vistelse eller boende i en annan kommun tillåts resor inom denna kommun för en tid av maximalt tre månader per kalenderår. Gäller det vistelse eller boende i annan kommun på grund av studier på grundskole- eller gymnasienivå kan dock resor i denna kommun medges terminsvis under den tid som studierna varar. Därutöver medges inte ytterligare resor i annan kommun om resor på studieorten redan beviljats för mer än tre månader under kalenderåret. I Stockholm medges resor inom Stockholms läns landstings avgränsningsområde för färdtjänst (Stockholms län). Resor medges även över kommungränsen (länsgränsen för Stockholm) in i angränsande kommun till den del den aktuella resans längd ej överstiger 50 km.

Egenavgiften för resor i annan kommun uppgår till 60 kr per påbörjad sträcka om 50 km. Egenavgiften faktureras den färdtjänstberättigade i efterhand.

Inför vistelse i annan kommun skall Blekingetrafiken kontaktas minst en vecka före avresedagen, för utfärdande av intyg eller biljetter för färdtjänstresorna.

För resor mellan kommuner som ej medges genom det ovanstående kan man ansöka om Riksfärdtjänst.

Sjukresor inom färdtjänsten

Färdtjänsten används för sjukresor inom en kommun. Ex på sjukresor är resor för läkar- eller annan sjukvårdande behandling, tandvård etc.

Återkallelse av tillstånd/begränsningar av tillstånd

Ett färdtjänsttillstånd kan förenas med föreskrifter eller villkor. Om förutsättningarna för ett tillstånd inte längre finns eller om den färdtjänstberättigade gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter och villkor som gäller, kan tillståndet återkallas. Tillstånd, föreskrifter och villkor kan ändras om ändrade förhållanden föranleder det.

Om någon använder färdtjänst i en omfattning som i särskilt hög grad avviker från vad som är normalt bland övriga färdtjänstberättigade i länet eller på ett sätt som inte är förenligt med färdtjänstens syfte, eller om regler, föreskrifter eller villkor för färdtjänst inte följs eller missbrukas, kan rätten att använda färdtjänst begränsas.

Adress- eller namnändring

Adress- eller namnändring skall snarast meddelas Blekingetrafiken.

13. Riksfärdtjänst

Riksfärdtjänst avser längre resa utanför Blekinge men inom rikets gränser om syftet med resan är rekreation, fritidsverksamhet eller annan enskild angelägenhet. Riksfärdtjänst kan efter ansökan beviljas den som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt, det vill säga om resan på grund av funktionshindret blir dyrare än vad motsvarande resa skulle kosta för en icke funktionshindrad. Tillstånd till färdtjänst innebär inte att man med automatik blir beviljad riksfärdtjänst eftersom grunderna för bedömningen skiljer sig åt. Tillstånd till riksfärdtjänst får även förenas med föreskrifter om färdtjänst.

Ansökan om riksfärdtjänst skall göras på särskild blankett. Ansökan ska göras i så god tid som möjligt, helst 14 dagar innan resan ska företas. Inför vissa storhelger måste ansökan inkomma i mycket god tid för att hinna behandlas. Ytterligare upplysningar kan lämnas av handläggarna. Ansökningsblankett erhålls från Blekingetrafiken, den kan också skrivas ut från Blekingetrafikens hemsida.

14. Upplysningar, telefonnummer och adresser

Vid behov av ytterligare information, kontakta Blekingetrafiken färdtjänsthandläggare:

<i>Kommun</i>	<i>Telefonnummer</i>
Karlskrona	0455-569 33 alternativt 569 34
Ronneby	0455-569 34
Karlshamn	0455-569 35
Olofström	0455-569 36
Sölvesborg	0455-569 36

Beställningscentralens telefonnummer är 165 00 (man behöver inte riktnummer inom länet).

Blekingetrafikens postadress är:
Blekingetrafiken AB
Järnvägsstationen
371 34 Karlskrona

Blekingetrafikens e-postadress är: info@blekingetrafiken.se E-postadress direkt till färdtjänsthandläggare, eller andra anställda på Blekingetrafiken, är fornamn.efternamn@blekingetrafiken.se.

Blekingetrafikens hemsida har adressen www.blekingetrafiken.se

Lathund för färdtjänstresor

Telefonnummer till beställningscentralen?

165 00 (inget riktnummer inom länet).

Beställningscentralens öppettider?

Dag	Öppettid, kl.
Vardagar	06.00 – 21.00
Lördag, sön- och helgdag	08.00 – 21.00

När får jag resa?

	Restid, kl.
Helgfri måndag – torsdag	05.00 – 24.00
Helgfri fredag	05.00 – 02.00
Helgfri lördag (samt jul-, nyårs- och midsommarafton)	05.00 – 02.00
Sön- och helgdag	05.00 – 24.00

Att tänka på vid beställning

Ju tidigare man beställer en resa desto bättre möjligheter är det att kunna få resa nära den önskade tidpunkten. Man skall därför beställa i så god tid som möjligt före den önskade resan. Den önskade restiden kan normalt komma att förskjutas plus/minus en timme. I samband med beställningen av resan får man därför av beställningscentralen den beräknade tiden för avresan, då man skall vara klar att resa. Eftersom tiden är beroende av andra resenärer, trafiksituation och väglag etc. kan tiden som ges inte vara exakt. Man måste räkna med att tiden under normala förhållanden kan förskjutas med upp till 15 minuter.

Fordonen kan ibland vara upptagna och då måste beställningscentralen lämna en tid som innebär större avvikelse än normalt från den önskade restiden. I värsta fall är alla fordon upptagna under så lång tid att det inte är möjligt att erbjuda någon resa som passar. Om man har en tid att passa är det därför särskilt viktigt att man beställer i mycket god tid.

Det är möjligt och också lämpligt att boka en ev. återresa samtidigt med en beställning. Även om man inte vet exakt när man skall resa tillbaka är det oftast bättre att boka en retur med lite marginal än att behöva vänta på transporten i flera timmar.

Uppge vid samtalet med beställningscentralen

- namn
- personnummer
- adress för hämtning och resmål
- eventuell tid att passa
- ledsagare och/eller medresenär
- eventuell bärhjälp
- om resan avser läkare- eller annan sjukvårdbehandling
- handikapphjälpmedel som rullstol eller rollator som skall tas med vid resan
- eventuellt sällskapsdjur
- andra uppgifter som Du tror kan påverka transporten

Om en beställd resa inte skall utnyttjas.

Avbeställning skall alltid göras snarast möjligt (gäller också schemalagda resor som arbetsresor). Avbeställningen ger någon annan möjlighet att resa!

Om resan inte avbeställs eller avbeställs senare än en timme före avtalad tid debiteras färdtjänstresenären med 100 kr.

Adressändring

Tänk på att alltid meddela Blekingetrafiken adress- och namnändring!